

2012-05-09 14:03 CEST

GUSTAVSBERGS STUDIO - "estetiskt laboratorium"

Vi uppmärksammar att det är 70 år sedan Wilhelm Kåge drog igång Gustavsbergs Studio, eller "G-studion", som den snart kom att kallas. Den lanserades som ett "estetiskt laboratorium" inom fabriken ramar. Studion skildrades på sin tid idylliskt som en oas i industrijättet, en idéverkstad där arbetet kunde ske i lugn och ro utan ackord och kontorstid, som en "andlig cykelväg vid sidan av massproduktionens autostrada"...

Det gör vi med en jubileumsutställning som slår upp portarna den 19 maj 2012.

Ett "estetiskt laboratorium"

Efter KF:s köp av Gustavsberg 1937 hade fabriken moderniserats kraftigt, men i den rationella produktionen ökade avståndet mellan produktion och konstnär och detta oroade ledningen. "Ju mer tempot höjs, ju farligare blir det för nyskapandet " sade Gustavsbergs dåvarande VD Hjalmar Olson.

Gustavsbergs Studio lanserades som ett "estetiskt laboratorium" inom fabriken's rammar. Studion skildrades gärna idylliskt, som en oas i industrijättet, en idéverkstad där arbetet kunde ske i lugn och ro utan ackord och kontorstid. Inför Studions lansering ritade Kåge "Studiohanden" - en hand och bokstaven G - som blev verkstadens symbol och varumärke och som målades eller ristades under föremålen.

Studion debuterade i maj 1942 med utställningen "Fajanser målade i vår" där Wilhelm Kåge och Stig Lindberg i samarbete med Berndt Friberg tog upp den gamla och livfulla fajanskonsten. Efter funkistidens rationella trend med standardisering som ledstjärna upplevdes fajansen fria uttryck som ovanligt och nytt. Det livfulla måleriet lyste upp i dystra krigstider och startade en trend inom konstindustrin.

En andlig cykelväg

"En andlig cykelväg vid sidan av massproduktionens autostrada", skrev Eva von Zweigbergk i Dagens Nyheter vid Studions start. Vitsen var att på detta sätt utveckla idéer och material. Fabriken's hunger efter nyheter omringade Studion och keramikens därifrån kunde bli förlagor till massproduktion. Men främst fungerade studiogodset som keramisk konst och exklusiv reklamvara för kooperationens flaggskepp Gustavsberg.

Under drygt 50 år fungerade Studion som en kreativ frizon. Studiohuset utrustades som en liten fabrik i fabriken med drejare, gjuteri, gipsverkstad, målarsalar och ugnar. Här skulle konstnärerna kunna arbeta i frihet, med gott om tid och möjligheter att experimentera. Konjunkturerna präglade verksamheten, under 1950-1960-talens optimistiska år tillkom nya konstnärskullar. Som mest arbetade över 50 personer i Studiohuset, därav omkring 15-20 konstnärer/formgivare.

Internationella förebilder

Studion var Gustavsbergs variant av en internationell strävan att få industri och konstnärer att berika varandra. Det fanns nordiska föregångare. På Arabia

i Finland hade en konstavdelning startats 1931. På Rörstrand i Lidköping hade den konstnärlige ledaren Gunnar Nylund från 1932 byggt upp en konstavdelning för att utveckla stengodset i funktionalistisk anda.

Det hela bottnade i det sena 1800-talets Arts and Crafts-rörelse, ledd av William Morris, som predikade handens arbete som en motpol till industrialismens rovdraft. Tidskriften The Studio spred budskapet i decennier och den lästes av Gustavsbergs ledande krafter. Morris idéer präglade också konsthantverksrörelsen i Tyskland med Wiener Werkstätte, Deutscher Werkbund och Bauhaus, som från tidigt 1900-tal verkade för en symbios mellan design, arkitektur, konsthantverk och industri. Svenska slöjdföreningen överförde de europeiska strömningarna i jakten på "Vackrare Vardagsvara".

Lönsamma WC-stolar

Det är svårt att få lönsamhet på konstproduktion och Studion betalades i praktiken av Gustavsbergs wc-stolar och badkar. Med sämre tider krympte aktiviteten, för att till sist få en svanesång i det sena 1980-talet. Det som var kvar av Studion somnade in vid fabriken nedläggning 1993. Lokalerna bar dock på en säregen magnetism och snart fylldes de av konsthantverkare, vars förening tog namnet G-studion. Idag pågår arbete i ett 60-tal ateljéer där Studions anda lever vidare.

Utställningen

De sexton olika konstnärer i G-studion som finns representerade i utställningen utgörs av följande (i bokstavsordning): Bengt Berglund, Karin Björquist, Berndt Friberg, Margareta Hennix, Paul Hoff, Wilhelm Kåge, Lisa Larson, Stig Lindberg, Anders B. Liljefors, Ursula Printz, Pia Rönndahl, Mari Simmulson, Börje Skogh, Britt-Louise Sundell, Sven Wejsfelt och Eje Öberg. Dessa konstnärer företräder olika generationer, olika stilar, olika inriktningar. Tillsammans uppvisar de ett brett konstnärligt spektrum och en spännande mångfald, som vi är mycket glada över att få visa upp.

I utställningen visas omkring ett hundratal unika föremål, företrädesvis hämtade ur Gustavsbergssamlingen, kompletterade med ett antal lån från samlare och privatpersoner.

Utställningen öppnar den 19 maj 2012 och pågår t.o.m. den 7 oktober 2012.

Gustavsbergs Porslinsmuseum är en keramisk skattkammare, med omfattande samlingar från Gustavsbergs porslinsfabriks 170-åriga verksamhet. I utställningarna visas såväl unikt konstgods, som otaliga kända och okända exempel på bruksporslin, alltifrån starten 1827 till 1993, då den stora hushållsporslinsfabriken lades ned. Gustavsbergs Porslinsmuseum drivs av Nationalmuseum. Utställningsverksamheten stöds av Gustavsbergs Porslinsmuseums Vänner.

Kontaktpersoner

Hanna Tottmar

Presskontakt

Pressansvarig

press@nationalmuseum.se

08-5195 4400